

MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO IR MOKINIŲ LYDĖJIMO Į RENGINIUS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių turizmo renginių (išvykų, ekskursijų, žygių) organizavimo ir mokinių lydėjimo į renginius aprašas (toliau – aprašas) nustato mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – turizmo renginiai) ir mokinių lydėjimo į renginius organizavimo tvarką.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-03-01 įsakymu Nr. ISAK-330 patvirtintu Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu.

3. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių ir mokinių lydėjimo į renginius organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumą.

4. Aprašas taikomas visiems Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms mokinių iki 18 metų imtinai turizmo renginius ar lydinčius mokinius į renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje.

5. Mokinių grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

6. Apraše vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas mokinių grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas mokinių susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirėngimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio mokinių poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

mokinių turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo mokinių švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, kultūriniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

7. Kitos apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

8. Turizmo renginių programos rengiamos vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetu finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663). Turizmo renginio programą sudaro šios sudėtinės dalys:

8.1. pavadinimas (arba maršrutas);

8.2. rengėjas, jo kvalifikacija;

8.3. data, trukmė (išvykimo – parvykimo laikas);

8.4. dalyviai, klasė, jų skaičius, amžius;

8.5. tikslas;

8.6. uždaviniai;

8.7. turinys (veiklos aprašas, ugdytini gebėjimai ir nuostatos);

8.8. gali būti nurodyti priemonės, literatūra;

8.9. gali būti nurodyti siektini rezultatai, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas.

9. Turizmo renginio programą rengia mokytojas arba išvykos renginio vadovas.

10. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ISAK-165 (Žin., 2005, Nr. 18-591).

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

11. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

11.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančiuose turizmo renginiuose;

11.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;

11.3. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;

11.4. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis nuo 12 metų;

11.5. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklausę papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;

11.6. saskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

11.7. jaunesni negu aprašo 11.1–11.4 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą.

12. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

13. Vaikų grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, direktorius skiria turizmo renginio vadovą. Didesnėms nei 15 mokinių grupėms skiriami 2 turizmo renginio vadovai. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų grupei, neatsižvelgiant į vaikų skaičių, skiriami ne mažiau kaip 2 turizmo renginio vadovai.

14. Mokyklos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

14.1. tvirtina turizmo renginio programą, dalyvių sąrašą, turizmo renginio vadovą(-us), lydinčius asmenis;

14.2. mokyklos direktoriaus paskirtas atsakingas darbuotojas saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginio vadovą(-us) vadovaudamasis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr. 13-395), nustatyta tvarka.

14.3. padeda pasirengti turizmo renginiui;

14.4. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, jo eigą ir pedagoginius rezultatus;

14.5. nustato turizmo renginio vadovo(-ų), lydinčių asmenų pareigas;

14.6. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginio vadovą ir vaikus;

14.7. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

15. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginio mokinių saugumą:

15.1. rengdamas turizmo renginio programą numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato datą, keliavimo būdą, išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, jei reikia, nakvynės vietą, veiklas);

15.2. direktoriaus nustatyta tvarka apie vykdomą turizmo renginį iš anksto informuoja mokinių tėvus raštu;

15.3. turizmo renginio vadovas ne vėliau kaip prieš tris dienas iki turizmo renginio pradžios pateikia raštinės vedėjai šiuos dokumentus:

15.3.1. turizmo renginio programą,

15.3.2. mokinių, dalyvaujančių turizmo renginyje ar vykstančių į renginį ir supažindintų su saugos reikalavimais, sąrašą (1 priedas),

15.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) rašytinius sutikimus (jei reikia).

15.4. supažindina mokinius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos bei maudymosi reikalavimais. Instruktažo

pravedimą fiksuoja „Mokinių, dalyvaujančių turizmo renginyje ar vykstančių į renginį ir supažindintų su saugos reikalavimais, sąrašas“ lape, surinkdamas dalyvių parašus (1 priedas);

15.5. turizmo renginio vadovas skelbia dalyvių sąrašą mokytojų kambaryje;

15.6. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina mokinių saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

15.7. susidarius situacijai, grėšiančiai mokinių saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

16. Turizmo renginiuose dalyvaujantys vaikai nuo 14 metų:

16.1. susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais pasirašo žurnale;

16.2. prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;

16.3. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

IV. MAUDYMOŠI REIKALAVIMAI

17. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.

18. Vykdam turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintais Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-275 (Žin., 2004, Nr. 44-2956) reikalavimais.

19. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

20. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

21. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

22. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

V. MOKINIŲ LYDĖJIMAS Į RENGINIUS

23. Mokiniams vykstant į kitų įstaigų organizuojamus renginius (konkursus, festivalius, koncertus ar kita) mieste, rajone, šalyje, lydintis mokytojas pateikia mokyklos direktoriui prašymą leisti lydėti mokinius į renginį ir paskirti lydinčiu vadovu. Mokytojas prie prašymo prideda renginio organizatorių kvietimą.

24. Mokytojas parengia vykstančių mokinių sąrašą ir instruktuoja vykstančius mokinius dėl saugaus elgesio kelionės į renginį ir renginio metu. Instruktazo pravedimą fiksuoja „Renginiuose dalyvaujančių vaikų saugos instruktavimų registravimo žurnalo“ lape (priedas Nr. 1), surinkdamas dalyvių parašus;

25. Lydintis mokytojas atsako už lydinčių mokinių saugumą ir tvarką.

26. Mokyklos direktoriaus paskirtas atsakingas darbuotojas saugos ir sveikatos klausimais instruktuoja lydinčią mokytoją (-us).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Už šio aprašo vykdymą atsako:

27.1. turizmo renginio vadovas, lydintis mokytojas (-ai);

27.2. mokiniai, dalyvaujantys turizmo renginyje, vykstantys į renginį.

28. Aprašo vykdymą prižiūri mokyklos administracija.

29. Pedagogai su aprašu supažindinami pasirašytinai; mokinius, mokinių tėvus su aprašo nuostatomis supažindina turizmo renginio vadovas ar lydintis į renginį mokytojas.

30. Asmenys, pažeidę aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

31. Aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.

32. Aprašas, esant reikalui, gali būti koreguojamas.